

Stillingsplan 2017-2025

Institutt for kulturstudier og orientalske språk (IKOS)

Innholdsfortegnelse

Arbeidet frem mot vedtak av stillingsplan	2
Strategiske mål for instituttet	2
Situasjonsbeskrivelse.....	4
Resultater (2014-2016).....	4
Personalressurser	5
Realisering av forrige stillingsplan.....	5
Stillingsplanens forhold til de strategiske målene	6
Stillinger i prioritert rekkefølge	8

Arbeidet frem mot vedtak av stillingsplan

- Orientering om status og foreløpig kjøreplan til faggruppeansvarlige (FGA) v/notat 20. januar 2017 og diskusjon i møte med ledelsen 25. januar 2017
- Styret vedtok prosess for stillingsplan og strategi opp mot faglige prioriteringer 10. februar 2017
- Ledelsen møtte faggruppene i perioden 6. – 17. mars 2017
- Innspill fra faggruppene 5. april 2017
- Instituttseminar om strategi, stillingsplan og faglige prioriteringer 19. april 2017
- Styret diskuterte strategi og stillingsplan 27. april
- Forslag til stillinger i ny stillingsplan ble sendt til høring 10. mai 2017, høringsfrist 31. mai 2017
- Styret diskuterte forslag til rangering av stillingene på bakgrunn av tidligere diskusjoner og høringsinnspill 8. juni 2017
- Drøfting med tjenestemannsorganisasjonene 5. september 2017
- Vedtakssak i instituttstyret 7. september 2017
- Oversendes fakultetet for godkjenning etter vedtak i styret

Strategiske mål for instituttet

Instituttet har vedtatt et strategidokument, *Strategi 2025*, som staker ut retningen fram mot 2025.

Stortingsmeldingen *Humaniora i Norge* tydeliggjør flere forventninger til de humanistiske institusjonene; ikke minst et større engasjement i å svare på samfunnsutfordringer og en større innretning mot arbeidslivet. I stortingsmeldingen *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* legges det vekt på å utvikle en kultur blant det vitenskapelige personalet der utdanningsdelen av virksomheten har høyere prioritet og prestisje enn i dag. Det er et viktig mål for IKOS i perioden å søke å imøtekomme disse forventningene.

IKOS må i tråd med forventningene i Humaniorameldingen aktivt søke innganger til hvordan vår forskningskompetanse kan brukes i å adressere viktige samfunnsutfordringer. Av de tre særskilte tematiske områdene som pekes ut i meldingen, skal IKOS særlig utvikle initiativer i forhold til «Integrasjon, migrasjon og konflikter» og «Klima, miljø, bærekraft».

I perioden fram mot 2025 skal instituttet stimulere til økt samarbeid på tvers av faggruppene rundt empiriske og teoretiske spørsmål av felles interesse, og til økt erfaringsutveksling rundt metoder i undervisning, studentrekruttering, drift av forskningsprosjekter, søknadsskriving etc. Vi skal fremme en kultur og en insentivstruktur som legger til rette for mer samvirke innen undervisning, forskning og formidling. Vi skal i perioden søke å bygge opp strategiske samarbeidsrelasjoner med den fagkompetansen på de aktuelle feltene som finnes andre steder på UiO og ved andre institusjoner i Oslo og ellers i Norge.

IKOS får svært positiv omtale i NFRs internasjonale evaluering av humanistisk forskning i Norge (NFR). Det sies om instituttet at «IKOS appears to have a clear structure, with regular meetings at various levels to discuss research and set priorities. It has a clear strategy of identifying priority research projects and encouraging them through institutional funding. It also encourages the pursuit of external funding, and the main research groups reported on are very successful in attracting such funding and make excellent use of it.» Alle de tre forskergruppene vi meldte inn: *China Airborne*, *Political, Social and Ideological Change in the Middle East* og *History of Knowledge* får toppkarakteren 5 (excellent). I underkant av 20 prosent av i alt 97 grupper har fått denne karakteren. Gruppen «Political, Social and Ideological Change in the Middle East» blir sammen med 7 andre grupper løftet fram som «especially high-performing and world-leading».

Vi mener potensialet er stort for fremtidig ekstern finansiering gjennom å løfte de tre forskergruppene (som allerede har hentet inn mye ekstern finansiering) til neste nivå med sikte på SFF og/eller EU-midler. I tillegg har vi arbeidet systematisk med å få fram gode prosjekter også fra andre deler av instituttet og mener at flere av disse er lovende.

Vi skal arbeide for en markert styrking av rekruttering til studiene og gjennomføring av gradsløp. Det er et mål å skape en gjennomgripende undervisningskultur som øker feltets status blant forskerne, og fremmer kollektivt ansvar, deling og samarbeid. Vi skal utvikle et planmessig rekrutteringsarbeid, og sikre tettere oppfølging og mer sammenhengende studieløp innen våre programmer.

IKOS skal etablere arbeidslivspaneler for alle studieretninger, der representanter for arbeidslivet studentene skal ut i bidrar i utformingen av studieløpene. Studentene skal fra tidlig i studiet bli kjent med muligheter og erfaringer fra arbeidslivet, bl.a. gjennom møter med våre tidligere studenter. Alle studieretninger skal inneholde praksiselementer.

IKOS tar i løpet av perioden sikte på å etablere fireårige studieretninger for arabisk, kinesisk og japansk, og vurdere mulighetene for dette for hindi, persisk og tyrkisk.

IKOS skal planmessig arbeide for å sikre oss en tydelig profil i offentligheten, der samfunnsrelevansen ved vår aktivitet innen undervisning og forskning kommer klart fram. Alle faggrupper skal innarbeide formidlingstiltak og- rutiner i sin løpende virksomhet.

Situasjonsbeskrivelse

Resultater (2014-2016)

Fagområde	Status				Ekstern fin.
	Publ. poeng	Utdanning			
	FVA (Totalt fagområde)	Studiepoeng (gj.sn. siste 3 år)	MA (gj.sn. siste 3 år)	PhD avhandlinger (sum siste 3 år)	Netto inntekter (sum siste 3 år)
Kulturhistorie og museologi	26,94 (59,7)	5066	13,3	6	19.032.793
Midtøstenstudier	19,73 (35,1)	6826	10	3	15.131.391
Religionsvitenskap	6,76 (11)	7286	13,3	2	1.725.990
Sør-Asiastudier	6,34 (10,2)	1203	3	3	288.502
Japanstudier	2,57 (2,6)	6070	5	1	0
Kina-/Koreastudier	16,1 (16,3)	5736	10,3	2	3.369.197
Sum	78,44 (134,9)	32.187	54,9	17	39.547.873

*Publ.poeng = Publikasjonspoeng FVA i forskerstilling, gjennomsnitt siste tre år,
(publikasjonspoeng faggruppe, gjennomsnitt siste 3 år)*

Utdanning:

Studiepoeng = Studiepoeng, gjennomsnitt pr år, siste tre år

MA = Antall mastergrader gjennomsnitt pr.år, siste tre år

PhD = Totalt antall innleverte PhD avhandlinger siste tre år

Ekstern fin. = Totale nettoinntekter fra eksterne prosjekter siste 3 år

Personalressurser

Fagområde	Status 2017	2012-2017	2012-2017	2018-2022	2023-2027	2027
	FVA i dag	Avganger siste 5 år	Tilsetninger siste 5 år	Avganger neste 5 år	Avganger neste 10 år	Ønsket dimensjonering om 10 år
Kulturhistorie og museologi	9 1 lektor	5	5		2	8 1
Midtøstenstudier	8 + 1 (Tyr) 3,4 lektor	2 (+ persisk)	3	2	1 0,2	8 5
Religionsvitenskap	7 1 lektor	2	3	1	2	6 1
Sør-Asiastudier	3 0 lektor	1	1	1		2 1
Japanstudier	4 2 lektor		1 1		1	5 2
Kina-/koreastudier	6 2 lektor	1	2 1			7 2
Tverrfaglige	1 lektor					2 1
Sum	48,4	11	9	4	6,2	51

Realisering av forrige stillingsplan

Alle stillinger fra forrige stillingsplan er utlyst, med unntak av utvidelse til 50% språklektor tyrkisk og 50% språklektor persisk. Disse ønsker vi nå å utvide til 100% stillinger.

En stilling (Tyr) er fortsatt under tilsetning, med plan om ferdigstilling i løpet av oktober 2017.

Stillingsplanens forhold til de strategiske målene

Stillingsplanen er et avgjørende virkemiddel for å nå de strategiske målene. Samtidig må planen også sikre at pågående faglig virksomhet vi ønsker å bygge videre på gis et videre fundament etter av ganger.

I utformingen av planen 2017-2025 har disse forholdene stått sentralt:

- For å nå målet om styrket tverrfaglig samarbeid både innad på instituttet og utad ønsker vi å knytte nye stillinger til flere av de satsningene vi deltar i opp mot HFs faglige prioriteringer (FP III). Dette gjelder stilling nr. 6, 11 og 12. IKOS er med på disse initiativene: *The Heritage Experience Initiative (HEI)*, *Comparative Perspectives on Religion and Politics in a Globalised World: Media, Mobility, and Conflict (RelPOL)*, *Oslo Environmental Humanities/Oslo Miljøhumaniora* og *Europeisk kunnskapshistorie: En undervisningsdrevet forskningsatsning*. Hvorvidt det kan utløses forfinansiering gjennom FP III vil bestemme utlysningstidspunkt.
- En vesentlig del av instituttets virksomhet er knyttet til språkbaserte områdestudier. To av de tre forskergruppene våre som fikk toppkarakter i HUMEVAL springer ut av disse fagmiljøene. Vi ønsker i tiden framover å videreutvikle og styrke denne satsningen både på studie- og forskningssiden, samtidig som vi stimulerer til økt tverrfaglig samarbeid.
- Vi ønsker i tråd med åpningen som gis i humaniorameldingen å utvide BA-studiene innen Midtøsten-studier med arabisk, japansk med Japan-studier og kinesisk med Kina-studier til 4 år. Dette krever økte ressurser og derfor tilfører vi en stilling til hver av disse (stilling nr. 1, 7 og 8). Utllysningstidspunkt vil være avhengig av finansiering fra KD.
- Vi har pr. i dag et antall mindre språkfag basert på små ressurser og varierende studenttilgang. Med mindre det foreligger tildeling fra bevilgende myndigheter til små/utsatte fag, ønsker vi å fase ut hebraisk og sanskrit: de to som over lang tid har hatt færrest studenter og som i minst grad henger sammen med de øvrige språkbaserte områdestudiene. Samtidig ønsker vi å satse videre på hindi, tyrkisk og persisk. Vi vil da sikre større undervisningsressurser og samtidig integrere dem bedre med de relevante områdestudiene. For persisk og tyrkisk har vi i inneværende periode sikret områdekompetanse på moderne tid gjennom førsteamanuensis-stillinger (som også kan bidra til språkundervisningen). Vi ønsker nå å utvide språklektorstillingene i disse språkene til full stilling (nr. 2 og 5). Hindi er det bærende språkelementet innen Sør-Asia-studier. Denne studieretningen sliter i dag med få studenter. Vi igangsetter nå et prosjekt for å få tilgangen på studenter opp på et robust nivå innen 2020. Dersom dette lykkes ønsker vi å tilsette en språklektor når professoren som i dag står for språkundervisningen går av i 2020 (stilling nr. 10). Samtidig er det to andre stillinger med områdekompetanse knyttet til feltet. Dersom resultatene pr. 2020 tilsier videre satsing, vil vi også vurdere å be om Sør-Asia-kompetanse knyttet til stilling nr. 11.

- Vi ønsker å styrke arbeidslivsrelevansen i studietilbudet. I denne sammenheng ønsker vi å forlenge nåværende 2er-stilling knyttet til MUSKUL (stilling nr. 4) og å ansette en ny 2er til arbeid med å styrke praksisrettede tilbud på tvers av fagtilbudet (stilling nr. 3).
- Religionsstudier er et sentralt felt for IKOS, samtidig som vi her står i en skarp konkurransesituasjon, også innad på UiO. Vi ønsker å styrke dette feltet gjennom stillingen i religion og politikk (nevnt over), og samtidig konsolidere vår stilling innen det voksende feltet islamstudier gjennom en stilling i klassisk arabisk/klassisk islam (stilling nr. 9).
- Den faglige virksomheten ved IKOS har et klart fokus mot samtid/moderne tid. Samtidig ønsker vi å bevare og i noen tilfeller styrke den historiske dimensjonen, ikke minst fordi dette også gir en større dybde til studiet av nåtidige forhold.

Økonomisk handlingsrom i perioden og implikasjoner for stillingsplanen

Et første utkast av langtidsbudsjettet (LTB) viser at med stilling 1, 2 og 5 lagt inn i tråd med foreslått stillingsplan vil akkumulert merforbruk ved utgangen av 2021 ligge på ca. 12 millioner (2021 isolert: 3,8 mill.). Dette er svært foreløpige tall, der foreløpig ramme fra fakultetet ikke foreligger. Det er f.eks lagt inn økte lønnskostnader som følge av lønnsoppgjør uten at rammen er tilsvarende justert.

Med dette utgangspunktet oppfatter vi den foreslåtte stillingsplanen som realistisk og med et akseptabelt risikonivå.

Noen hovedbetraktninger:

I dag har vi et høyt aktivitetsnivå, der vi støtter en rekke utviklingstiltak rettet mot ekstern finansiering, økt publisering, studentrekruttering og bedre gjennomføring av studiene. Vi mener det er stor sannsynlighet for at dette vil resultere i økte inntekter i løpet av de nærmeste årene. Samtidig vil vi kunne skalere ned/utsette aktivitet ved eventuelt trangere budsjetterammer.

Vi har lagt til grunn 4 avganger i årene 2018-2022 (og ytterligere 6,2 avganger i perioden 2023-2027). Dette forutsetter at alle står i jobb til fylte 70, men avganger kan komme tidligere. Vi kan justere budsjettbalansen ved å utsette eller forsere tilsettinger.

En rekke av de foreslåtte stillingene er knyttet opp mot initiativer der vi søker finansiell støtte. Det dreier seg FP III-søknader der vi har lagt inn forfinansiering av stillinger. For stillingene knyttet til 4-årig bachelorgrad er det meldt behov for styrket finansiering til departementet. Avhengig av gjennomslaget her, kan tidsplanen justeres.

Stillinger i prioritert rekkefølge

- Tilsettingstakten vil være avhengig av budsjettsituasjonen.
- Stillingsplanen vurderes årlig i september, og revideres ved behov. Revisjoner anses som vedlegg til stillingsplan.

1. Førsteamanuensis moderne arabisk språk og kultur

Stillingen er nødvendig i forbindelse med planlagt utvidelse av BA i Midtøstenstudier med arabisk til 4 år.

Vi ønsker å tilby stillingen til innstilte nr.2 til tilsvarende stilling med ansettelse i TUV 21.04.17.

Fra innstillingen: "I sum er det klart at vi her står overfor to veldig sterke kandidater som begge ville representere en klar styrking av, og drivkraft i, fagmiljøet ved IKOS. Det er ikke lett å entydig plassere den ene foran den andre. UiO praktiserer moderat kjønnskvoltering, dvs. at hvis et kjønn er underrepresentert (utgjør mindre enn 40 prosent), skal man i valget mellom to kandidater som oppfattes som like godt kvalifisert velge det underrepresenterte kjønn. Ved Midtøstenstudiene ved IKOS er i øyeblikket 3 av 10 fast vitenskapelig ansatte i full stilling kvinner. De to neste kjente avgangene er kvinner. I tråd med dette må Pepe stilles først."

Med sin spesielle faglige profil som spenner over både språkforskning og kulturell og politisk utvikling vil innstilte nr. 2 bidra til å videreføre språkforskningen, samtidig som han vil bidra sterkt til å binde sammen faggruppen i spennet fra språk- via kultur- til samfunnsforskning. Skulle han takke nei til tilbudet, vil denne stillingen flyttes ned på listen for rekkefølgen for tilsetting, på linje med de foreslåtte stillingene i japansk og kinesisk.

Stillingen vil inngå i forskergruppen *Political, Social and Ideological Change in the Middle East* som er løftet fram i HUMEVAL som «especially high performing and world leading». Potensialet for økt ekstern finansiering er stort og gruppen er samtidig sterkt relevant i forhold til samfunnsbehov.

2. Lektor persisk (utvidelse til full stilling fra 50 % i forrige stillingsplan)

Instituttet ønsker å satse videre på språkbaserte områdestudier. Som diskutert over vil vi redusere antallet språk noe, og samtidig styrke de gjenværende. Persisk har ikke hatt opptak siden 2012, men var det språket som hadde sterkest søkning etter våre 3 store (kinesisk, japansk og arabisk). Som et ledd i styrkingen er det allerede ansatt en førsteamanuensis med ansvar for studiet av det moderne Iran, som også vil støtte undervisningen i persisk språk.

Stillingen må utlyses høsten 2017, fordi persisk språk skal tilbys fra høsten 2018.

3. 0,2 førsteamanuensis/professor II: praksisprofessor for utvikling av arbeidslivsretting innen studietilbudene

Til denne 2er-stillingen ønsker vi å rekruttere en som har kompetanse og erfaring i arbeid med praksisretting og samarbeid med arbeidslivet i forhold til studietilbudet, som en del av innsatsen for å nå våre strategiske målsettinger på dette feltet.

4. 0,2 førsteamanuensis/professor II MUSKUL: sektortilknytning/arbeidslivsretting

MUSKUL-programmet har vært en pionér på IKOS i arbeid med sektortilknytning og arbeidslivsretting i studietilbudet. Én 2er-stilling øremerket dette formålet har vært finansiert av omstillingsmidler som tar slutt i 2018. Vi ønsker å forlenge eksisterende engasjement.

5. Lektor tyrkisk (utvidelse til full stilling fra 50 % i forrige stillingsplan)

Instituttet ønsker å satse videre på språkbaserte områdestudier. Som diskutert over vil vi redusere antallet språk noe, og samtidig styrke de gjenværende. Tyrkisk har etter persisk hatt de høyeste søker tallene av våre mindre språk. Som et ledd i styrkingen er det under ansettelse en førsteamanuensis med ansvar for studiet av det moderne Tyrkia, som også vil støtte undervisningen i tyrkisk språk.

Professor Brendemoen, som i dag står for det meste av språkundervisningen, går av i 2019 og stillingen bør være på plass i god tid før det.

6. Førsteamanuensis religion og politikk

Religion er et sentralt felt for IKOS. Det foregår i dag betydelig virksomhet knyttet til religion og politikk innen hele bredden av instituttet. IKOS er hovedinitiativtaker til FP III-satsningen RelPOL, og vil være vertskap for den. Vi ønsker å styrke feltet gjennom å rekruttere en fremragende forsker som kan bidra til å løfte arbeidet med overordnede teoretiske problemstillinger i møte med ulike empirisk orienterte prosjekter. Dersom det i 2020 besluttes å satse videre på Sør-Asiastudier med hindi, tenker vi å utlyse stillingen med ønske om Sør-Asia-kompetanse. RelPOL-satsingen, der også vår verdensledende gruppe for Midtøstenstudier gir viktige bidrag, vil ha stort potensial for ekstern finansiering, og er klart relevant i forhold til samfunnsbehov. Det er søkt om forfinansiering av stillingen gjennom FP III.

7. Førsteamanuensis kinesisk historie (mulig delt stilling/samarbeid med IAKH)

Stillingen er nødvendig i forbindelse med planlagt utvidelse av BA i kinesisk med Kina-studier til 4 år. Samtidig ønsker vi som pekt på over å styrke noe den historiske dimensjonen i studietilbudet. I denne sammenheng ønsker vi å bruke denne stillingen som en pilot for å

etablere samarbeid med historiefaget, enten i form av en delt stilling, eller ved at stillingen knyttes til en langsiktig samarbeidsavtale med IAKH om undervisning.

Stillingen vil inngå i Faggruppe for Kina- og Koreastudier. Denne faggruppen har et av instituttets sterkeste forskningsmiljøer, inkludert forskergruppen *Airborne* som har fått toppkarakter i HUMEVAL. Potensialet for framtidig ekstern finansiering er stort og faggruppen forsker på flere temaer med klar relevans i forhold til samfunnsbehov.

8. Førsteamanuensis i moderne Japan-studier

Stillingen er nødvendig i forbindelse med planlagt utvidelse av BA i japansk med Japanstudier til 4 år.

Faggruppen har lenge levert svært sterke resultater på studiesiden, men hatt lav aktivitet på publisering og ekstern finansiering. Dette er nå i positiv endring gjennom flere gode initiativer. Utlysning her ligger noe fram i tid og ledelsen vil i tiden framover drøfte nærmere den faglige innrettingen på stillingen med faggruppe for Japanstudier.

9. Førsteamanuensis klassisk arabisk/klassisk islam

Denne stillingen er ønskelig for å forankre en videre satsing på å bygge miljøet ved IKOS til et ledende nordisk senter for islam- og Midtøstenstudier. Vi er sterke innen islam-studier, men trenger å komplettere bildet gjennom historisk basert kjernekompetanse på islam som religion. Som vist til over er vi også i en konkurransesituasjon på UiO på dette feltet. Det dreier seg samtidig om å styrke den historiske dimensjonen i arabisk-studiet.

Stillingen vil kunne inngå i forskergruppen *Political, Social and Ideological Change in the Middle East* som er løftet fram i HUMEVAL som «especially high performing and world leading». Potensialet for økt ekstern finansiering er stort og gruppen er samtidig sterkt relevant i forhold til samfunnsbehov.

10. Universitetslektor hindi

Instituttet ønsker å satse videre på språkbaserte områdestudier. Som diskutert over vil vi redusere antallet språk noe, og samtidig styrke de gjenværende. Ved å tilsette en lektor, gir vi betydelig økt undervisningskapasitet til dette språkstudiet, som til nå har vært ivaretatt av en professor.

Som vist til over har SørAsia-studier med hindi slitt med lav rekruttering. Med tanke på Indias store og voksende betydning i verden vil vi gjøre et konsentrert forsøk på å få opp studenttallet til et bærekraftig nivå. En evaluering av situasjonen høsten 2020 vil avgjøre om vi skal utlyse denne stillingen, eller må velge en annen løsning på studietilbudet og revidere stillingsplanen på dette punktet. Om vi holder fast på stillingen må den være på plass i god tid før avgang i 2022.

11. Førsteamanuensis miljøhumaniora

Det foregår i dag betydelig virksomhet knyttet til miljøhumaniora ved instituttet. IKOS er hovedinitiativtaker til FP III-satsningen Oslo miljøhumaniora, og vil være vertskap for den. Vi har investert tre rekrutteringsstillinger i en felles intern satsning som er et samarbeid mellom våre tre ledende forskergrupper. Vi ønsker å satse ytterligere gjennom å rekruttere en fremragende forsker som kan bidra til å løfte arbeidet med overordnede problemstillinger i felleskap med ulike empirisk orienterte prosjekter.

Vi anser potensialet for ekstern finansiering som stort og feltet er samtidig sterkt relevant i forhold til samfunnsbehov.

Det er søkt om forfinansiering av stillingen gjennom FP III.

12. Førsteamanuensis kulturarv og miljø

Gjennom denne stillingen ønsker vi å styrke vårt bidrag til nasjonal og global forskning omkring miljørelaterte spørsmål, og spørsmål knyttet til bærekraftig utvikling. Stillingen vil bidra til FP III-initiativet HEI, og har samtidig klar relevans for Oslo miljøhumaniora.

Stillingen vil arbeide tett på forskergruppen *History of Knowledge* som får toppkarakter i HUMEVAL. Potensialet for økt ekstern finansiering er stort og gruppen er klart relevant i forhold til samfunnsbehov.

Det er søkt om forfinansiering av stillingen gjennom FP III.

Vedlegg:

1. Oppsummering stillingsplan, plan for utlysninger